

ERDÉLYI GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET

Megjelenik minden kedden egy iven és az egyleti tagoknak ingyen küldetik meg.

Nem tagok egész évre 2 frttal fizethetnek elő, féléves előfizetés el nem fogadtatik.

HIVATALOS

KÖZLÖNYE.

Pénz- és értékküldemények az

ERDÉLYI GAZDA KIADÓ-HIVATALÁHOZ,

a lap szellemi részét illető közlemények az

ERDÉLYI GAZDA SZERKESZTŐSÉGÉHEZ

czimzendő.

A hirdetési díjazabályzatot lásd az utolsó lapon

Szerkesztő bizottság: elnök Dr. Berde Áron; Girsik János, Szabó Sámuel, Szentgyörgyi József, Vörös Sándor
felelős szerkesztő: Gamauf Vilmos.

Tartalom: Pusztítsuk a hernyókat. Bereczki Máté.
— A bor fekete törődése. r. — A gyümölcsfák ojtása. Dömötör László. — A kolozsvári löversenyek sorozata. — Az alagsóvekről. Pálffy Dénes. — Pályázati hirdetés. — Egyveleg: Junius havi meteorológiai észleletek. Halalozás. Tanfolyam phylloxera biztosok részére. A tehén megtermékenyítése. Kolos-monostori vizsgák. — Üzleti heti szemle. — Piaczi árak. — Hirdetés.

Pusztítsuk a hernyót!

Kikeletkor, midőn a gyümölcsfákat virággal ékesíti föl az anyatermészet, édes gyönyörrel legelteti szemét a virágzó fákön nemcsak a gyümölcsész, hanem — ha érző szíve van — még az is, a ki annyira sem törődik a gyümölcsfával, hogy észre sem venné, ha a földről minden fa eltűnnék.

Oly szép látvány a favirágzás, hogy azt mindenkinek, akarja, nem akarja, önkénytelenül is észre kell vennie! és azok közt, kik azt észreveszik és gyönyörködnek rajta, valjon hányan jut eszébe, hogy az az áldott fa egy oly, magával is tehetetlen, egy oly ártatlan teremtménye az Istennek, a ki senkit nem bánt és nem bánthat soha, de a kinek mégis tengernyi az ellensége! kinek jut eszébe, hogy az a fa, mely virágai pompájával magára vonja még a közömbösek tekintetét is, tengernyi ellenségével az emberek oltalmára van szorulva!

Pénzt záros szekrényébe rejti, vagyonát őrzi, oltalmazza mindenki a rablók és tolvajok ellen: hogyan van az mégis, hogy egyedül a gyümölcsfa részesül közöttünk a legkevesebb oltalomban? Hiszen a gyümölcsfa is kincs, a gyümölcsfa is tőke a gazda birtokán és pedig olyan tőke, mely kellő figyelem mellett, évről-évre kamatozik, nemcsak ápolójának, gazdájának, hanem évről-évre növekedő mértékben, még gazdája unokáinak is!

A gyümölcsfák nemcsak virágaikkal gyönyörködtetnek bennünket; hanem nyár kezdetétől, őszön és télen át, egész egy újabb nyár kezdetéig, képesek bennünket szemnek-szájnak

tetsző, izes gyümölcsökben táplálékkal is ellátni, még pedig olyan táplálékkal, melyet nem szívesen nélkülöz a szegény; melynek a gazdag asztaláról — bár mibe kerüljön is — nem szabad hiányoznia.

Legyen az ember bármily önző teremtménye is az Istennek; maga ellen, saját érdeke ellen vétkszik, ha a gyümölcsfákat nem veszi oltalmába.

Bizony mondom, hogy mi, magyarok is, sokat vétkeztünk saját érdekünk ellen, saját édes hazánk érdeke ellen ekkoráig, hogy a gyümölcsfákat nem tartottuk eddig elég méltóknak arra, hogy tengernyi ellenségek ellen kellő oltalomban részesítsük!

A mit eddig egyesek dicséretes szorgalommal tettek, hogy a gyümölcsfákat ellenségeik pusztítása ellen megóvtassák, azt számba sem vehető csekélységnek kell tartanunk; mert annyi a gyümölcsfák ellensége, hogy egyeseknek ezek elleni küzdelme csaknem teljesen haszontalan erőlködés.

A tudatlan és roszakaratu emberek és a négy lábú és szárnyas állatok közül is, igen sok ellensége akad a gyümölcsfáknak. Ezek ellen jó mezzei-rendőrségi törvények türehető oltalmára lehetnének a szánandó gyümölcsfáknak: de hol vannak ezek a jó mezzei-rendőrségi törvények hazánkban? Van-e törvényünk, mely a gyümölcsfák károsítóira szigorú büntetést szabna? Van-e, a ki egy ily törvénynek lelkiismeretes szigorral érvényt szerezni törekednék napjainkban?

Nincsenek jó mezzei-rendőrségi törvényeink: hanem azok helyett van egy oly törvényünk, mely a gyümölcsfáknak az állatvilágból legveszedelmesebb ellenségét, a nyulat szabaddal látja el arra, hogy bántatlanul fölszaporodjék s évenként ezer és ezer számba pusztithassa el fiatal gyümölcsfáinkat.

Nemhogy oltalmunkba vennők jó törvényekkel a gyümölcsfákat a kártékony emberek és állatok ellen: hanem hozunk

egyesek meddő szenvedélye dédelgetésére egy olyan törvényt, mely inkább beillenék a középkor sötét századaiba, mintsem a fölvilágosodottnak csufolt jelen korba.

Ha az ország lakói mindnyájan oly módosak volnának, mint a milyenek sokan azok közül, a kiknek kedvéért a vadászati törvényben a nyulat pártfogás alá vettük; nem lehetne az ellen kárhóztató szót senkinek sem emelnie. Hiszen akkor, a ki gyümölcsöst akarna állítani legelőbb is magas kőfallal vagy sűrű összefont, magas sodronykerítéssel vetethetné körül a gyümölcsnek szánt területet, a hová aztán a nyulak még nagy hófuvatagok alkalmával sem férkezhetnének be!

Igen ám! de szegények vagyunk többnyire mind s napjainkban kő- vagy sodronykerítésre vajmi kevésnek jutna erszényéből!

A míg a nyulak eme törvényes szabadalma fennáll hazánkban: ne beszéljünk arról, hogy szívünkön hordjuk a hazai gyümölcsészet ügyét és hogy pártolásra méltónak tartjuk a gyümölcs-ipar terén diéséretesen nyilatkozó mozgalmat; mert ha ezt egy belga vagy württembergi meghallaná, — jót nevetne együgyűségünkön.

Addig is, míg e törvényt honatyáink eltörölnék; igyekezzünk megvédeni gyümölcsfáinkat a nyulak ellen úgy, a mint lehet és mint tudjuk — s gondoljuk meg, hogy a gyümölcsfáknak sokkal veszedelmesebb ellenségei vannak a rovar világban, mintsem a két- és négy lábú, kártékony állatok világában!

Jelen értekezésembe is csak úgy jött be a nyul, mint Pilátus a Crédóba; mert én e helyt a gyümölcsfák rovarvilágbeli ellenségeiről és ezek közül is csak a legveszedelmesbokről akarok szólni.

A gyümölcsészek, az emberi nem jóllétének eme szerény napszámossai, rég óta sürgetik már hazánkban is a harcot a hernyók ellen, melyek gyümölcsfáink életére, termékenységére mind-mindinkább veszedelmesbökké kezdenek már válni; bebizonyították, hogy egyesek dicséretes tevékenysége a hernyók elpusztításában czélhoz nem vezet; hogy a hernyók ellen küzdeni csak országos erővel lehet sikeresen; bebizonyították azt is, hogy országos erővel csak akkor léphetünk föl, a mikor oly törvényünk leszen, mely minden birtokost szigoruan fog kötelezni arra, hogy a birtokában levő gyümölcsfákat idejében lehernyózza vagy lehernyóztassa és a mely törvény szigorú büntetéssel sújtsa nemcsak a hernyózás elmulasztóit, hanem azon tisztviselőket is, a kik eme törvénynek érvényt szerezni elhanyagolják.

Most nincs ilyen törvényünk.

Lesz-e valamikor? a jó Isten tudja.

Most nekünk, a kik a hernyók ellen irtó háborút hirdetünk, meg kell elégedve lennünk avval, ha oly törvényt nem hoznak, mely — épen, mint a nyulakat — szabadalommal lássa el a hernyókat is arra, hogy csak szaporodjanak bántatlanul s pusztítsák szabadon, továbbra is gyümölcsfáinkat.

Most mi csak arra vagyunk utalva, hogy dicsérjük a kormányt, mely törvény nem léteben, saját jó akaratából úgy intézkedik, hogy évenként egyszer szigorú rendeletet bocsát ki a

megyékhez, hogy ezek a gyümölcsfák lehernyózását szigoruan hajtassák végre; aztán dicsérjük a megyéket, hogy e rendelet foganatosítását a járásbeli szolgabiráknak szigoruan meghagyják; végül dicsérjük a szolgabirákat, a kik ráparancsolva a községi bírakra, a szigorú rendelet lelkiismeretesen igyekeznek foganatosítani. Mikor aztán községenként kihirdette a kisbíró ezt a szigorú rendeletet; be van szépen fejezve minden!

Az erre következő tavaszon aztán, midőn látni fogjuk, hogy községeink határában, az előbb szépen kilevelezett gyümölcsfák csakhamar ismét kopaszokká lettek épen úgy, a mint télen voltak; szidhatunk minden tisztviselőt, elkezdve a falusi bírótól föl a ministerig, hogy elégnék tartott a rendeletet csak kiadni és kihirdetni, de annak végrehajtásával épen nem tördtek.

Ha így cselekszünk továbbra is; bizonyos lehetünk, hogy daczára a sok dicséretnek, a sok szidalomnak, évenként növekedő mértékben fogják a hernyók gyümölcsfáinkat ellepni, pusztítani; ha tehát a biztosan bekövetkező csapást el akarjuk háritani; követeljük országszerte, mindenfelé hangosan, hogy legyen oly törvényünk, mely a hernyózást elmulasztó birtokosokat épen úgy, mint a hernyózást megparancsoló törvénynek végrehajtásával megbízott, hanyag tisztviselőket, alulról föl-felé vagy felülről lefelé, személyválogatás nélkül, szigoruan megbüntesse.

Ha lesz ily törvényünk; bizonyára csakhamar győzelmet aratunk azon ellenségeken, melyek gyümölcsfáinkat nemcsak éléktelenítik, hanem végveszélylyel is fenyegetik napjainkban.

Addig is, míg egy ily óhajta várt törvény életbe léptetése elérkeznek, használjuk föl az időt s ismerkedjünk meg azon hernyó-fajokkal, a melyek gyakran és iszonyú nagy mennyiségben lépnek föl s gyümölcsfáinkat végveszélylyel fenyegetik. Aztán, ha ellestük tulajdonaikat, gyengítsük; tanuljuk meg, hogy mikor indíthatjuk meg legczélszerűbben az irtóháborút ellenök s hogyan pusztíthatjuk el őket a legkevesebb erővel, legsikeresebben?!

A nagyobb sokaságban csak igen ritkán és csak itt-ott föllépő, különben számos hernyó-fajokat mellőzve, ez uttal csak a gyakran és rendkívül nagy sokaságban föllépő 4 hernyó-fajról akarom elmondani, a mit eddig róluk saját tapasztalatom folytán tanultam. Ilyen veszedelmes sokaságban föllépő hernyó-faj 1-ször a Galagonyazöldék, (Pieris crataegi, Baumweisling) vagyis a nálunk általánosan ismeretes, közönséges, fehér lepke hernyója; 2-ször az Aranyfarugyapocsz*) (Bombix chrysoorrhoea, Goldafter, Nestraupenfalter) hernyója; 3-ik a Gyűrűspohók (Bombix neustria, Ringelspinner) hernyója; 4-ik a Pókhalós hernyó vagyis azon molypille hernyója, melynek az entomológiában „Tinea malinella“ (Apfelbaum Gespinstmotte) a neve, de a melynek tudományos, magyar elnevezését én még nem hallottam.

Sorra veszem már most ezen ellenséges hadakat s elmond-

*) Az „oncz“ és „önczös“ nyelvújító korszakban így nevezték el magyarul s tán még máig is így nevezik. B. M.

ván röviden életmódjukat, le fogom írni, hogy hogyan? és mikor kezdjük meg ellenük az irtó háborút?

Bereczki Máté.

+ A bor fekete törődése.

Sok bornál és pedig jó nevű boroknál megtörténik, hogy fekete törődést kap. A hordóban tiszta a bor, tiszta az üvegben is ha asztalra teszik, egy ideig, de azután nem sokára megváltoztatja színét, mely sötétebbé válik, sokszor pedig egészen barnára. Innen mondják fekete törődésnek.

Ha ily bort izelünk a törődés előtt és törődés után, különbséget ízében nem igen veszünk észre, romlásnak tehát ezen esetet nem lehet mondani, mert ez csak a színre terjed ki. De azért kellemetlennek biz az elég kellemetlen, mert hol van az az ember a ki ilyen bort szeretne vagy keresne? Azért iparkodik is mindenki ezen bajon segíteni.

Én sokáig kutattam ezen betegség okát és orvosságát, de hiszen orvosolni csak is úgy lehet a bajt, ha a baj okát ismerjük. Nézzük tehát először a baj okát. A bor fő alkotórészei a vizen kívül a szesz, a csersav, a növény savak, ásvány sók és vonatanyagok. Még a bor meg nem tisztul addig nagyobb mennyiségű fehérsav is van a borban, később azonban ennek el kell onnan tünni nehogy a forrásba zavarodást okozzon és ha marad is valami az csak igen parányi rész, melyet a szesz tart féken. Most lássuk tehát mi a szesz a borban? Ez első sorban erőt ad a bornak; másodsor feloldvasztja és felveszi magába az illat anyagát s azt az egész folyadékkal közli; harmadsor megsemmisíti az enyésző gomba csirákat (szárákat) s fehérsavát. E szerint erős-e a bor vagy gyengébb attól függ több vagy kevesebb benne a szesz, de megöli-e végkép az erjedés okozója általjában zavart okozó ayyagokat vagy csak részben?

A második kérdés az, mi hatása van a csersavnak a borban? A szerepe ennek kettő; először a gyenge csipősségénél fogva jobban kitünteté a bor ízét, mely nélkül a bor, mint mondani szokás: üres — testnélküli — vagy lágy lenne. Sőt ha több a csersav, mint a vörös borokban, akkor némű fanyarsága által tetszetősebbé teszi a bort. Második szerepe az, hogy a felbomlással óvja (konzerválja) a bort, mely mint emlitém több alkotórészekből állván, ezen alkotórészek a levegő befolyása következtében könnyen elveszithetnék az egyensúlyt s a parányi átalakulás vagy felbomlás által is a bor zavarossá válhatna. A csersavnak a felbomlástól óvó (konzerváló) hatását nem csak a bornál, de más anyagoknál is ismerjük, pl. a bőrnél; ez ha nem lenne csersavval beszívva, bizonyosan oszlásnak indulna.

A borban tehát elkerülhetetlen a szesz és a csersav és pedig mindkettőnek kellő mértékben kell abban lenni. Én azt tapasztaltam, hogy fekete törődést csak oly bor kap, melyben kevés a szesz és a csersav, vagy ha elég erős is, de csersav tartalma csekély. Ez pedig a szüreti hibás eljárás eredménye, mi akkor történik, ha a must nem ázik elegendő ideig a bogyókon és magon, vagy ha a bogyók haja némely évben, némely vidéken és némely fajoknál nem tartalmaz elég csersavat, mi

különben azzal lehetne segíteni, hogy a fürtök csutáin (kocsányon) ázzon vagy 24 óráig a must.

A fekete törődést tehát azzal gyógyíthatjuk meg, ha több szesz, de csak az igazi borszeszt (cognakot) és csersavat keverünk hozzá. Csersavat legcélszerűbb úgy belekeverni, hogy szüretkor félre tett szőlőmagot eresztünk a hordóba, de lehet venni patikából is tannint, mit a borkősav is pótolhat.

Hogy ez az orvossága a fekete törődésnek, bizonyítja az is, hogy ha ó bort, mely nagy mértékben szevedett fekete törődésben, szüretkor fris törkölyre öntöttek, abból legjobb bor lett s többé hire sem mutatkozott a fekete törődésnek. Miért? mert megszedte magát a csersavval és gyarapodott szesztartalma is.

Van ugyan oly eset, midőn még a fehérsav is szerepel a fekete törődésnél, mely szintén az elmondott okoknál fogva uszkálhat szabadon a borban és a levegő behatása által mozgásba jön. Ez ellen még a derítés is használ, tegyük azt tojás fehérrével vagy zselatinnal. De legtöbb esetben a szaporított szesz és csersav a fehérsavot is megsemmisíti.

(Gyak. tanácsok)

A gyümölcsfák ojtása (nemesítése).

Az ojtás mütéte különféle alakban vitetik végbe. Egyik másik módját majd minden ember ösmeri. Különös az, hogy az emberek az ojtásnak is a legrosszabb, legnehézkesebb módját a hasításba ojtást gyakorolják. Ezen móddal a fán nagy seb ejtetik. A vékony fiatal szemző galy a vastag alannyal alig forrhat úgy össze, hogy ki ne törje a szél. De hát ez már oly elterjedt ojtás-mód, hogy egykönnyen ki sem lesz küszöbölhető. Pedig van több, igeu könnyű és biztosabb mód. Ilyenek a párosítás, lapozás, oldalozás, héjazás, vesszős-szemzés, rügy-szemzés és fás-szemzés.

A szemzések itt jelzett különféle módjai a legkönnyebb és legbiztosabb ojtásmódok. Főként pedig a vesszős-szemzés oly könnyű, hogy azt bárki egy látásra is megtanulhatja.

A szemzéssel, ha azt jól megtanultuk egész éven át ojtathatunk; de főként most nyáron át — június havától kezdve van az ideje september végéig. A szemzésnek eddigi s még nálunk majdnem általán és kizárólag gyakorolt módjával — a rügy-szemzéssel sokszor felakadtunk. Baj volt, ha akár az alany, akár az ojtógaly nem volt eléggé nedvében; mert a héj nem válván el, a szemzést nem hajhattuk végre. Megegett az is, hogy mindkettőnek héja jól levált, de a csira a szempaizsból kiszakadván, ojtásunk meg nem eredt. Ezen segitendő a szempaizsnek egy kis fás résszel való levágását próbálták meg, melynek folytán a csira ki nem szakadt — és még akkor is, ha az ojtógaly héja nem vált el kellőleg, lehetett szemezni, csak az alany héja elvált legyen. De még mindig baj volt az, ha az alany héja nem vált el.

Bizonyos Pohl nevű német gyümölcsésznek sikerült az ojtásnak azon módját eltalálni, melylyel akkor is lehet ojtani, ha sem az ojtógaly, sem az alany nincsnek kellő nedvükben ha t. i. egyiknek a héja sem válik el jól.

Ő t. i. az oldalozás módjára, — az oldal-szemzést vette gyakorlatba és azt jó sikerrel űzi. Utánna többen tettek az ójtás ezen módjával kísérletet és az jó sikert mutat.

Az ójtás ezen módját mindazáltal hazánkban még kevesen ismervén, nem gondolom hogy felesleges munkát teszek, midőn azt ezennel ismertetem. Az pedig a következőkép megy végbe: Az ójtógalyat a bal kezembe fogom úgy, hogy annak felső végét mutató és hüvelyk ujjammal megszorítván, alsó végét a középső — valamint a jobb hüvelyk ujjamra támasztom; a szem pedig felém legyen fordítva. Ekkor a szem felett mintegy 7 mméternyire felül kezdve, a szemet egy kis fás résszel együtt a galy hosszában — levágom oly hosszúra, hogy a szem alatt is legyen 8—10 mméternyi hosszú rész. Azután ezen paizs alsó végén a héj felső végéből levágok mintegy 5 mmnyit úgy, hogy az alsó rész vései alakjára legyen levágva; s azt azután a levágott levél nyelénél fogva az ajkaim közé fogom. Az alanyon pedig a szempaizsnak megfelelően szintugy mintegy 17 mméternyi hosszú vágást teszek, illetőleg a héjat egy kis fás résszel együtt lecsesszentem, ge úgy, hogy az alján ne legyen elvágva. Ezen oldal szeleteket keresztbe levágom úgy, hogy maradjon mintegy 5 mméternyi forgács. A szemet most bedugom az alanynak ezen levágott részébe úgy, hogy a szempaizsnak alsó ékalaku része a forgácsdarabka alá jusson; többi része pedig az alany héját, illetőleg a lenyesett részét fedje. Az alany forgácsa befedi a szempaizsnak külső lenyesett részét; s így két helyen érintkezik az alany és szempaizs hancsa — a mi az ójtás megeredésének vagyis az összeforradásnak lényege.

Most már bekötözöm az egészet fonállal; azután folyékony ójtó viasszal betapasztom úgy, hogy a levágó sehol se érintse. Megjegyzem, hogy sem alanyról, sem a szempaizsához az ójtógaly fájából (fehérjéből) vastag szeletet hozzáválni nem szükséges; de nem is szabad. Ha az alany vastag, nem szükséges, hogy héját egész a fás részig le nyessük.

Ezen ójtásmód egész nyáron át könnyen és jó sikerrel űzhető.

Budapest.

Dömötör László.

A kolozsvári lóversenyek sorozata,

1882. szeptember 22-én és 24-én.

Verseny feltételek:

Első nap, péntek szeptember 22 én.

I. Erdélyi díj 1200 frt. Alairási díj. Futhat minden erdélyi birtokos bona fide tulajdonát képező félvér háta vagy vadász-ló, mely egy év óta nyilvános idomító intézetben nem volt. Távo lság 9000 meter. Teher 4 évesre 66, 5 évesre 70 kgr.; kanczára 1 1/2 erdélyi mén vagy kancza ivadékára 3, mindkettőre 5 kgrammal kevesebb. Nem Erdélyben született lóra 4 kgrammal több. Erdélyen kívül idomított lóra még 4 kgrammal több. E díj egyszeri nyerőjére 2 1/2, többszöri nyerőjére 4 kgrammal több, de nem halmozva. Üzleti lovar 4 kgrammal több. A nyertes 1000 frtért árverés útján eladó. Ha 1000 frtnál drágább a ló, minden 100 frt után 1 kgrammal

többet, ha 1000 frtnál olcsóbb, minden 100 frt után 1 kgrammal kevesebbet visz. Kikiáltási ár a bejelentett ár; a többlet oszlik a díjra aláírók között; az árverésen csakis az ilyenek vehetnek részt. Tét 25 frt f. v. f. Nyeremény 1000 frt az első, 200 frt a 2-ik lónak; a 3-ik ló a tételeket kapja 100 frt erejéig; a 4-ik ló, ha 4 lónál több van nevezve, tételét menti. A utaláni többlet a díj tőkéjéhez csatolódik. Urlovarok. Nevezés szeptember 1 je déli 12 óráig. Legalább 4 lónak kell nevezve lenni, vagy nincs futás.

II. Harmadosztályú államdíj 2000 fre. aranyban. Futhat minden állandóan Erdélyben lakó tulajdonos bona fide birtokában levő, Erdélyben elletett és nevelt mén és kancza. Távo lság 3216 meter. Teher 55 1/2 kgr., kanczára 1 1/2 kgrammal kevesebb. Egyezer frt verseny nyertesére 3 kgram, két ily, vagy egy nagyobb díj nyerőjére 5 kgrammal több, de nem halmozva. — Erdélyen kívül idomított lovakra még 4 kgrammal több tétel 50 frt, fele bánat. Tét- és bánatösszeg fele az első, fele a második lóé. Nevezés 1882. július hó 20-kán déli 12 óráig.

III. Asszonyságok díja, tiszteletdíj. Futhat minden ló. Távo lság 2000 meter. Teher 3 évesre 60, 4 év. 67, 5 évesre és idősebbre 70 kgr.; ménre 1 1/2, telivérre 2 1/2 kgrammal több. Lóra, mely futás végett gyepen meg nem jelent, 5 kgrammal kevesebb; lóra, mely már díjat nyert, 5 kgrammal több. Erdélyi mén vagy kancza ivadékára 2 1/2, mindkettőre 4 kgrammal kevesebb. Erdélyen kívül idomított lóra 4 kgrammal több. Urlovarok. Tétel 25 frt f. v. f. Tételek felét az első, felét a második ló kapja. Nevezés szeptember 1-je déli 12 óráig.

IV Elsőosztályú államdíj 4000 fre. aranyban. Futhat minden continentalis mén és kancza, francia lovak kivételével. Távo lság 4824 meter. Teher 3 évesre 53 1/2, 4 évesre 63 1/2, 5 évesre és idősebbre 67 kgram. ménre 1 1/2 kgrammal több. Egy 1600 frt értékű verseny nyertesére 3 kgr., két ily vagy egy 3000 frt értékűre 5 kgrammal több, de nem halmozva. Erdélyben elletett és nevelt mén vagy kancza ivadékára 2 1/2 kgr., mindkettőre 4 kgrammal kevesebb. Tétel 100 frt. fele bánat. Egy hóval a verseny előtt bejelentve csak 25 frt. bánat. Tét- és bánatösszeg fele az első, fele a második lóé. Nevezés 1882. július hó 20-án déli 12 óráig.

Második nap, vasárnap szeptember 24-én.

I. Eladó-verseny. Egyleti díj 500 fre. aranyban. Futhat minden ló. Távo lság 2400 meter. Teher 3 évesre 60, 4 évesre 67, 5 évesre és idősebbre 70 kgram, 1 1/2 kgrammal több. Erdélyen kívül született lóra 5 kgrammal több, nem Erdélyben idomítottira még 4 kgrammal több. A nyertes 800 frtért eladó Urlovarok. Üzleti lovar 5 kgrammal több Tétel 30 frt., fele bánat. Tét- és bánatösszeg fele az első, fele a második lóé. Nevezés szeptember hó 1-je délelőtt 10 óráig.

II. Másodosztályú államdíj 3000 fre. aranyban. Futhat minden állandóan Erdélyben lakó tulajdonos bona fide birtokán levő Erdélybe elletett és felnevelt mén vagy kancza.

Távolság 3216 meter. Teher 3 évesre 55 $\frac{1}{2}$ klgr, 4 évesre 65, 5 évesre és idősebbre 68 $\frac{1}{2}$ klgramm, kanczára 1 $\frac{1}{2}$ klgramm kevesebb. Egy 1200 ftos verseny nyertessére 3, két ily, vagy egy 2500 ftoséra 5 klgrammmal több. Erdélyen kívül idomított lovakra még 4 klgrammmal több. Tétel 60 ft, fele bánat. Tét- és bánatösszeg fele az első, fele a második lóé. Nevezés 1882. július 20-ika déli 12 óráig.

III. Polgári és Kolozsvár városi díj 250 ft. Futhat minden állandóan Kolozsvárt lakó Kolozsvár városi polgárnak legalább 3 hó óta bona fide birtokában lévő lova. Tenyésztők kizárva. Távolság 2000 meter. Teherkiegyenlítés nélkül. Urlovarok szinben vagy egyenruhában. Tétel 10 ft, fele bánat. Tét- és bánat felét a második ló kapja, a 3-dik ló tételének levonása után. Legalább három különböző tulajdonos lovának kell futni, különben a díj nem adatik ki. Nevezés szeptember 15-ike déli 12 óráig.

IV. Akadályverseny, aláírási díj. Futhat minden birtokos, vagy Erdélyben állomásozó ezredbeli tiszt bona fide tulajdonában lévő ló Távolság circa 4000 meter. Teher 71 klgramm, 4 évesre 5 klgramm kevesebb, ménre 1 $\frac{1}{2}$, telivérre 2 $\frac{1}{2}$ klgrammmal több. Erdélyi mén vagy kancza ivadékára 2 $\frac{1}{2}$, mindkettőre 4 klgramm kevesebb, gát- vagy akadályverseny nyertessére 3 klgrammmal több. Erdélyen kívül elletett lóra még 4 klgrammmal több. Urlovarok; üzleti lovar 5 klgrammmal több. Tétel 20 ft, fele bánat. Tét és bánatokat a második ló kapja, a pályaköltségek levonása után. Nevezés szeptember 1-én déli 12-óráig.

V. Vigaszverseny. Handicap, kötelező mindazon lovakra, melyek ez évi kolozsvári versenyeken az Asszonyságok díjára, Államdíjakra vagy az Eladó-versenyre nevezve voltak. Futhat csak olyan ló, mely a fennirt díjak valamelyikéért indult, de nem nyert. Távolság 1600 meter. Tét 40 ft, bánat 25 ft. Szeptember 15-ig jelentve 15 ft — Terhek szeptember 10-ig közzétételnek.

VI. Földészek versenye, adva több sport-kedvelő által.

M e g j e g y z é s e k.

1. Bármely versenyre csak egyleti részvényes nevezhet lovat s ilyen is csak: ki bona fide nevezi lovát.

2. Részvényesnek csak az tekinthető, ki a versenyekig az e célra szerkesztett nyilatkozatot — hogy 10 évig az egylet részvényes tagja óhajt lenni — aláírja és az első évi részvénydíjat 10 ftban lefizeti.

3. Részvényes sem idomár, sem üzleti rovar nem lehet.

4. Minden nyereményből 5% az egyleti pénztár javára levonatik.

5. Minden pályázó lótól, annyiszor, a hányszor indul, 5 ft indulási pénz és 5 ft gyeppezés az egyleti pénztárba fizetendő.

6. Teheregységül a kilogramm szolgál, távolságnál a méter.

7. A bejelentéseknek a díj külön megnevezésével, a lovar szüveivel, a ló származásával, a terhek pontos kiszámításával kell az egyleti titkárhoz intézett bérmentes levelekben történniök.

8. Csak levél vagy táviratilag tett nevezés érvényes, mely nem később, mint a kitűzött napon és időben kell, hogy a titkárhoz megjőjön

9. Az illető lótulajdonos urak és idomárok figyelmeztetnek, hogy eltérőleg a budapesti vagy más magyarországi pályákon fennálló szokásoktól, a kolozsvári lovaregylet határozatából, valamennyi tét- és bánatösszeg a versenyek előtti este 6 óráig a titkárságnál befizetendő, ellenkező esetben oly lovak, melyekért a tétetelek említett ideig be nem fizetettek, pályázásra nem bocsáttatnak.

10. Mindennemű tudakozódás, bejelentés és nevezés ily czim alatt: „Versenyt illető” Bartha Lajoshoz Kolozsvárt, fő-tér 4-ik szám, bérmentesen intézendők.

A lovaregylet megbízásából:

Bartha Lajos,

egyleti titkar.

Az alagsövekről.

Az „Erdélyi Gazda” folyó évi 26 számában megjelent egy értesítés, mely szerént a kolozs-monostori tanintézetnél lehet készen kapni, vagy megrendelni alagsöveket, melyeket az intézet alagsö-sajtója készít, a hirdett csövek nagyságát a nálam dolgozó sajtóból kijött csövekhez mértem és úgy találtam, miszerint a nálam lévő sajtó a gazdasági tanintézet által hirdett csövekkel egyenlőket készít, a minek folytán a hirdett árakat számba véve avval, a miként én a csöveket kiállítani tudom, nagyon eltérőnek találom, mert a hirdetésbe a 34 ctm. hosszú és 3 $\frac{1}{2}$ cmt. bel-világ átmérőjű csöveknek 100 darabját 8 ftban határozta eladni, én ezeket adom 2 frton, ugyancsak hasonló hosszú és 6 $\frac{1}{2}$ cmt. átmérőjű csöveknek 100 drbját adom 4 frton 10 helyett, a 8 cmt. átmérőjűnek 100 drbját adom 8 frton 12 ft helyett itt loco a gyárnál Tarcsafalván, a mely gyárhoz a legközelebbi vasuti állomás Héjjasfalva. Tarcsafalva és Héjjasfalva között jó csinált ut van, a távolság körül-belül 3 mértföld, a fuvar ezen a vidéken nagyon olcsó, mert innét Héjjasfalváig csak 1 ft 50 kr.

Nálam Tarcsafalván már husz éve dolgozik jó sikerrel egy téglá és fődél cserép gyár, a mely tiszta kék palából állítja elő készítményeit.

Ezen fenti értesítésemet a gazdaközönség érdekében véltem közzé tenni, miután csak úgy nyerhet az alagsövezés nagyobb kiterjedést, ha ahhoz lehetőleg olcsó áron lehet hozzá jutni.

Megrendelőknél szolgálhatok minta mutatványokkal és megrendelés folytán a kívánt mennyiségeket kiállítom; utolsó postám Székely-Keresztur.

Tarcsafalva.

Pálfi Dénes.

Pályázati hirdetés.

Van szerencsém az érdeklődő közönséget értesíteni, miszerint az érdiószegi m. kir. vinczellér-képezdében az augusztus hó elején tartandó vizsgával 10 növendék végzi a tanfolyamot, kik méltányos díjazásért gyümölcsészeti, szőlészeti és pinczekezelői állást készek elfogadni. Ez iránybani kérdésekre bővebb választ ad az intézet igazgatósága.

Ugyancsak a fentnevezett intézetben az 1882. október hó 15-én kezdődő új tanfolyamra 10 államköltséges tanuló felvételére pályázat nyitattik.

Felvételi kellékek:

- 1-ör. A 16 évet betöltött életkort igazoló keresztlevél.
- 2-ör. Erős, egészséges testalkatot és a védhímlővel beoltást igazoló orvosi bizonyítvány.
- 3-ör. Elemi iskolának sikeres bevégzését igazoló iskolai bizonyítvány.
- 4-er. Községtől kiállított jó erkölcsi bizonyítvány.
- 5-ör. Szülőnek vagy Gyámnak írásbeli nyilatkozata, hogy az illető tanuló az intézetet a tanfolyam bevégeztéig el nem hagyja.

A pályázatban előny adatik az érdiószegi m. kir. vinczellér-képezde első évi tanfolyamot saját költségén és jó sikerrel végzett növendékeknek, általában nagyobb előképzettségűeknek; különösen azonban hadkötelezettségüknek eleget tett al-tiszteknek, kik az intézet végeztével a gyakorlati élet terére lépve egy részről az itt elsajátított, ismereteket mihamarább értékesíthetik, más részről a hivatásukkal szemben felmerülni szokott téves és elfogult nézeteket könnyebben legyőzhetik.

A fent elősorolt bizonyítványokkal felszerelt kérvények augusztus hó 15-éig alólírott igazgatósághoz küldendők, honnét a fel vagy fel nem vételről az illetők szeptember 15-éig értesíttetnek.

Megjegyzés. A felvett tanuló fehér és egyéb ruházattal, valamint író és rajz eszközökkel tartozik magát kellően ellátni s október 15-ikéig az intézetben pontosan belépni.

Érdiőszeg (Bihar), 1882. július 1-én.

Az érdiószegi m. kir. vinczellér-képezde igazgatósága.

EGYVELEG.

— Junius havi meteorológiai észleletek. A kolos-monostori állomás észleleteiből közöljük az junius havi összevont adatokat, u. m. légnyomás (tengerszinre redukálva) középtárga 760.0, legmagasabb junius hó 27-én 765.8, legkisebb junius hó 9-én 753.6 millimeter, középhőmérséklet C° 15.6, legmagasabb junius hó 9-én 29.4, legkisebb junius hó 13-án 8.8. A páranomás árga 9.7 millimeter, a légnedvesség százalékának árga 69. A napontai 3-szori észlelésnél előfordult: szélcsend 5 ször, szél 85-ször, ugyanis északi szél 10-szer, északkeleti szél 12-szer, keleti szél 5-ször, délkeleti szél 3-szor, déli szél —szer,

délnyugoti szél 14-szer, nyugoti szél 27-szer és északnyugoti szél 14-szer. A csapadékos napok száma tett 16-öt, hó volt —, jég —, égháboru 2 napon, összesen 92.0 millimeter csapadék volt e hónapban, legtöbb 10-én, azaz 25.1 millimeter.

A budapesti központi időjelző állomás jósatai közül, — melyek az erdélyi gazd. egyeslet bel-monostorutczai irodájánál láthatók — junius hóban egészen teljesült 83%, részben teljesült 4% és nem teljesült 13%.

— Halálozás Az erdélyi gazdasági egyeslet alapító tagja Gróf Kornis Albert folyó július hó 5-én szamosfalvi birtokán életének 60-ik évében elhunyt. Béke poraira!

* Tanfolyamok a phylloxera biztosok részére. A földmívelési m. kir. ministeriumnak f. évi 22,365. sz. alatti rendelete folytán, azon kerületi phylloxera-vasatatrix felismerésében járattanok — tanfolyamok fognak tartatni es pedig: 1. Kis-Ujszálláson tolyó évi július hó 10-én Cserháti Sándor magyar-óvári akadémiai tanár vezetése alatt: Csongrád, Jász-N.-Kun-Szolnok, Pest-Pilis-Solt, Hoves, Békés, Torda-Aranyos, Besztercze és Naszód, Szolnok és Doboka megyék és Nagy-Várad sz. kir. város területére kinevezett phylloxera-biztosok részére. 2. Nagy-Barczán f. évi július hó 10-én, Blaskovics Ödön phylloxera kis. állomási assistens vezetése alatt: Borsod- és Gömör megyék területére kinevezett phylloxera-biztosok részére. 3. Verseczen f. évi augusztus 25-én, Blaskovics Ödön vezetése alatt: Alsó Fehér, Hunyad, Arad, Kis-Küküllő, Nagy-Küküllő megyék, ugy Pancsova és Versecz sz. kir. városok területére kinevezett phylloxera-biztosok részére. 4. Verseczen f. évi augusztus hó 26-án, Blaskovics Ödön vezetése alatt: Krassó-Szörény, Temes, Székely, Torontálmegyék és Szeged szabad kir. város területére kinevezett Phylloxera-biztosok részére. 5. Solyban f. évi szeptember hó 10-én, Blaskovics Ödön vezetése alatt: Zala, Somogy, Baranya, Sopronmegyék területére kinevezett phylloxera-biztosok részére. 6. Solyban f. évi szeptember hó 11-én, Blaskovics Ödön vezetése alatt: Vas- és Fehérmegyék területére kinevezett phylloxera-biztosok részére. 7. Bátorkeszin f. évi szeptember hó 18-án, dr. Horváth Géza, a phylloxera-kísérleti állomás főnökének vezetése alatt; Hont, Bars, Komárom, Pozsony, Nyitra-megyék területére kinevezett phylloxera-biztosok részére.

— Egy tehén egyszeri megtermékenyítésére elegendő egyszeri párosítás, illetőleg az ondónak egyszeri bejutása, feltéve, hogy a tehén kellő időben, azaz a fogamzási időben jut a bikához. Sikeres párosításhoz, tehát megtermékenyítéshez szükséges, hogy a bogárázaskor a petefészekből mindenkor leváló pete a méhkürtökben, vagy magában a méhben varakozzék a megtermékenyítésre. Ezen kedvező állapot rendes viszonyok között levő tehénél a bogárázás kezdete után 36—48 óra mulva kövefkezik be. Ha ezen időpont fel nem használtatik, a teheneknél 21—28 napi időközökben ismétlődik. A megtermékenyítésre szükséges azonban az is, hogy a bika ondója érett magtestecsekkel birjon, továbbá, hogy a kellő helőre belövel-

tessék. Minthogy a magtestecskéknek a petébezt juttatásán hatalmasan közreműködik a nemiszervek nyákhártyáján levő csilló szőrök mozgásai igen fontos feltétel az is, hogy a nemi szervek nyákhártyája teljesen egészséges legyen. Ezen nyákhártya-lob, vagy elvetélés által annyit szenvedhet, hogy ezen csilló mozgások megszűnnek, vagy a magtestecskék a rendellenes váladékban tönkremennek. A párosítás ismétlésének csak ott van helye, a hol a fellebb említett helyes időszakot eltalálni nem sikerült. A női nemi szervek betegségeinél az ismétlésnek semmi eregménye, ha csak a betegség a párosítás között lefolyt idő alatt meg nem gyógyult. Oly állatnál, melyben az ivarzás kedv csekély, az ismételt párosítással fel lehet ezt ébreszteni, de még többre lehet menni ugy, hogyha a teheuet az istállóban a bika mellé kötjük. (M. F.)

— Nyári félévi vizsgák. A kolos-monostori m. kir. gazd. tanintézetben a nyári félév vizsgái a következő sorrendben fognak megtartatni a III-ad éveseknél: július 17-én Gazdasági becsléstan és számviteltan, 19-én Technologia és borászat, 21-én Kertészet és szőlőművelés, 24-én Erdészettan, 26-án Szarvasmarha- és lótenyésztés, 28-án Állaggyógyászat. — A II-od éveseknél július 17-én Különleges növénytermelés és rétmivelés, 19-én Növénytan és növény-kórtan, 21-én Általános állattenyésztés, 22-én Méhészet, 24-én Gazdasági vegytan, 26-án Földmértan, 28-án Gazdasági gépisme. — A vizsgák délelőtt 8, délután 3 órakor kezdődnek, az érdeklődőket szívesen látja az igazgatóság. Július 30-án délelőtt 10 órakor zárú a nap ély, mely alkalommal a Bors-féle és Gróf Mikó Imre emléke czimű ösztöndíjak is kiosztásra kerülnek.

Üzleti szemle.

Gabona-árak.

Minimum és maximum: Budapest jul. 8. | Bécs jul. 8.

Buza	9.80 — 10.40 frt	10.85 — 13.00 frt
Rozs	6.90 — 7.20 frt	7.90 — 8.60 frt
Árpa, takarmány	6.40 — 7.75 frt	— — — frt
Árpa, szeszfőzésre	7.00 — 7.10 frt	— — — frt
Árpa, seres	— — — frt	— — — frt
Zab	7.65 — 8.40 frt	6.75 — 8.50 frt
Törökbuza	7.30 — 7.80 frt	6.60 — 8.40 frt

Budapesti marhavásár július 6-án. Összes felhajtás 1906 db. nagy és 1285 apró marha. Ebből eladott 13 db. bika, 1219 db. ökör, 430 db. vágó tehén, 137 db. fejőtehén, 236 db. bival, 430 db. borju, — db. bárány. Árak: bika darabonként 65—147 frt, ökör páronként 180—380 frt, vágó tehén páronként 135—290 frt, fejős tehén darabonként 80—186 frt, bival páronként 138—240 frt, borju darabonként 14—35 frt, bárány páronként — — frt, juh páronként 8—17 frt. Húsarak 100 kilonként: ökörhús 52—55 frt, tehenhús 50—51 frt, borjuhús 50—64 frt, bivalhús 45—48 frt.

Bécsi marhavásár július 4-ikén. Összes felhajtás 3086 drb és pedig 1588 drb. magyar, 1127 drb. lengyel és 371 drb. német fajta, melyből 3031 drb. ökör, 23 drb.

tehen, 32 drb. bika és — db. bival. Árak 100 kilonként: magyar hizó 52—59½ frt, lengyel 54—57½ frt, német 54—61 frt, tehen 50—52 frt, bika 52—54 frt, bival — — frt. Lában darabonként 70—245 frtot fizettek.

Köbányai sertésvásár július 7-én. (Az első magyar sertéshizláló és kölcsönelőgező részvénytársaság jelentése.) Miután a zsir és szalonna üzletről minden oldalról igen szilárd jelentések érkeznek és ezen cikkek árának további emelkedésében általában bírnak, ennél fogva a mult héthez képest élénkebb üzletet jelezhetünk és a nehéz fajták árai, azok a piacon hiányozván, jelentékeny emelkedést mutatnak. Nem hagyhatjuk e helyen említetlenül, hogy a fogyasztási szükséglet főleg a belföldre szorítkozik és a külföld még mindég vízszatartó. Hétzárlattal szilárd haogulat uralkodott és jegyzett árokon nem lehetett venni.

Budapesti hentesek augusztusban szállítandó sertéseket 61—72 kron kötöttek. — Összes felhajtás: 4977 darab; összes elhajtás 7813 drb.

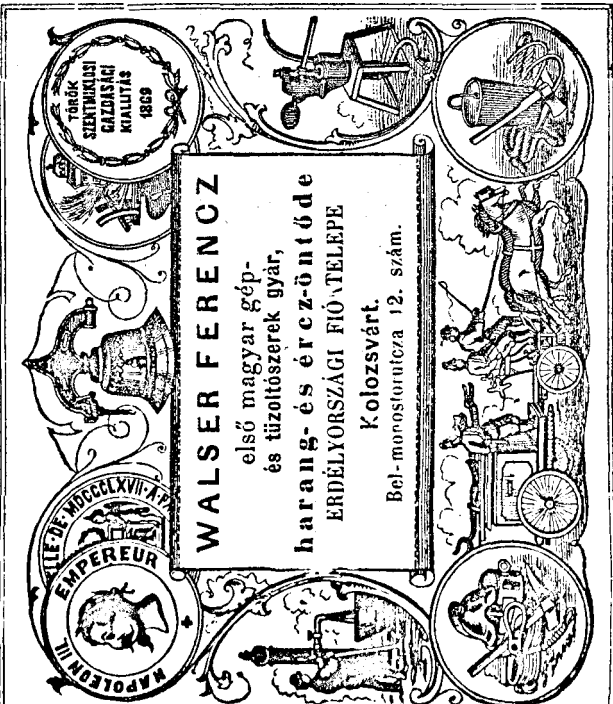
Bécsi sertésvásár július 4-én. Összes felhajtás 3405 drb. és pedig 910 drb. nehéz, 1082 drb. középnehéz és 1493 drb. süldő; melyből 1612 drb. magyar, 1493 drb. orosz-lengyel, 280 drb. szerb és 100 drb. oláh fajta. Árak 100 kilonként: nehéz 51—53 frt, középnehéz 47—50 frt, süldő 37—48 frt; szalonna és zsir 68—07 frt.

Felelős szerkesztő: GAMAUF VILMOS.

Hirdetés.

Kivánatra árlapok és költségvetések bérmentve küldetnek.

Üzlet nagyobbítás és vízművészeti kellékek tárlata.

WALSER FERENCZ
 első magyar gép-
 és tüztűszerek gyár,
 harang- és ércöntőde
 ERDÉLYORSZÁGI FIÓVETEPE
 Kolozsvárt.
 Bel-monostortere 12. szám.

Szerelő-műhely kúta s vízvezetékek berendezésére.

Tetemesen leszállított gyári árok mellett.

PIACZI ÁRAK.

A heti vásár		Egy hectoliter							100 kilo		1 köb meter	1 kilo marha- hús
helye	napja	tiszta buza	elegy buza	rozs	árpa	zab	török- buza	széna	szal- ma	tüzifa		
k r a j e z á r o k b a n												
Balászfalva	julius	6	800	675	—	—	—	650	200	—	250	40
Báofi-Hunyad	julius	4	920	700	600	—	400	700	—	—	160	40
Besztercze												
Brassó	julius	7	880	550	500	495	320	560	—	—	240	44
Csik-Szereda	julius	5	1000	800	600	525	425	650	200	—	200	36
Deés	julius	4	1400	1120	920	500	660	840	600	2	280	44
Déva	julius	1	1370	1070	970	—	600	780	290	—	230	36
Erz-ébetváros	julius	8	900	750	650	—	450	650	400	1	250	44
Fogarás	julius	8	900	780	560	—	420	620	250	—	225	42
Gyula-Fehérvár	julius	8	900	700	600	—	425	650	250	1	260	46
Gyergyó-Szent-Miklós	julius	8	1250	—	700	550	400	650	260	—	160	40
Hátszeg	május	29	1000	800	650	650	500	800	400	100	200	44
Kézdi-Vásárhely	junius	28	920	700	600	500	340	600	360	100	300	40
Kolozsvár	julius	6	860	—	544	—	308	592	350	300	350	48
Máros-Ludas	junius	27	800	600	630	—	375	650	—	—	300	44
Máros-Vásárhely	junius	29	900	690	640	500	400	620	350	100	450	44
Medgyes	julius	6	825	675	575	—	400	625	155	80	450	40—44
Nagy-Enyed	julius	6	960	750	650	—	475	650	380	200	270	40
Nagy-Szeben	julius	7	940	820	620	580	380	610	180	110	350	46—48
Nagy-Varad	julius	4	840	735	640	470	305	590	400	280	360	48
Segesvár	julius	6	880	650	600	—	380	620	140	80	160	44
Sepsi-Szent-György	julius	3	880	800	580	500	350	550	340	1	210	44
Szamosujvár	julius	10	880	650	580	—	350	640	260	—	300	44
Szász-Régen	julius	6	875	660	625	—	375	610	200	1	225	40
Szász-Sebes	julius	6	975	875	650	—	400	670	200	1	240	48
Szászváros	junius	8	930	750	650	—	490	670	200	—	200	40
Székely-Udvarhely	julius	4	1000	800	650	—	400	700	220	—	220	40
Szilágy-Somlyó	julius	7	905	745	665	405	325	760	240	—	300	40
Teke	julius	3	800	650	550	650	300	650	200	2	300	40
Torda	julius	1	950	700	650	—	375	675	100	1	250	44

Az „Erdélyi Gazda“ hirdetési díjtáblája az 1882-ik évre.

Árszabály tér szerint		szeri hirdetésnél bélyeggel együtt																			
		1		1—3		1—6		1—12		1—18		1—26		1—30		1—36		1—40		1—52	
		frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1/16 oldal	teljes ára	7	30	20	90	36	80	68	60	100	40	127	20	149	—	170	80	192	60	225	60
	25% elengedés	5	55	15	90	28	05	52	35	76	65	97	20	114	—	130	80	147	60	173	10
8/16 oldal	teljes ára	4	30	10	90	19	80	36	60	53	40	67	20	79	—	90	80	102	60	120	60
	25% elengedés	3	30	8	40	15	30	28	35	41	40	52	20	61	50	70	80	80	10	94	35
4/16 oldal	teljes ára	3	30	6	90	10	80	20	60	29	40	37	20	44	—	50	80	67	60	68	60
	25% elengedés	2	55	5	40	8	55	16	35	23	40	29	70	35	25	40	80	46	35	55	35
2/16 oldal	teljes ára	2	30	3	90	6	80	12	60	17	40	22	20	27	—	30	80	35	60	42	60
	25% elengedés	1	80	3	15	5	55	11	35	14	40	18	45	22	50	25	80	29	85	35	85
1/16 oldal	teljes ára	1	30	2	90	4	80	8	60	11	40	15	20	18	—	20	80	24	60	29	60
	25% elengedés	1	05	2	40	4	05	7	35	9	90	13	20	15	75	10	30	21	60	26	10

Mellékletek 100 darabonként 1 forint 50 krajával számíttatnak.

A hirdetés szövegét a t. megrendelők minden külön díj nélkül tetszés szerint akárhányszor változtathatják.

Egyletünk t. tagjai és lapunk t. előfizetői 25% vagyis egy negyedrészt

engedményben részesülnek, ha hirdetésük beküldésekor tagsági vagy előfizetői minőségükre hivatkoznak.